

**Μετεκπαιδευτικά
Σεμινάρια
Μελέτης
της Υπέρτασης**

**29η Σειρά
2018-2019**

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ**

**HELLENIC SOCIETY
OF HYPERTENSION**

**Υπέρταση:
Θεωρία
και Πράξη**

**ΜΕ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ
ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ**

ΑΘΗΝΑ
Ξενοδοχείο
DIVANI-CARAVEL

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Αμφιθέατρο Κέντρου
Διάδοσης Ερευνητικών
Αποτελεσμάτων
(ΚΕΔΕΑ), ΑΠΘ

**Έναρξη
24 Νοεμβρίου 2018
8:45 π.μ. – 1:15 μ.μ.**

(οι υπόλοιπες ημερομηνίες
στις εσωτερικές σελίδες)

www.hypertasi.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ

Διοικητικό Συμβούλιο

Πρόεδρος: Π Ζεμπεκάκης
Αντιπρόεδρος: Δ Παπαδόπουλος
Γεν. Γραμματέας: Μ Δούμας
Ειδ. Γραμματέας: Π Σαραφίδης
Ταμίας: Β Κασιό
Μέλη: Ε Γκαλιαγκούση
Ρ Καλαϊτζίδης
Ε Καλλίστρατος
Ε Μανιός
τ. Πρόεδρος: Γ Στεργίου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Εγγραφές:

Προϋπόθεση για την παρακολούθηση των σεμιναρίων είναι η εγγραφή (κόστος 30 ευρώ). Στην τιμή περιλαμβάνεται Φ.Π.Α. 24%. Η εγγραφή μπορεί να γίνει με κατάθεση στον παρακάτω λογαριασμό και να σταλεί απόδειξη στο φαξ 210 7210051 ή στο email at@congressworld.gr ή κατά την έναρξη του 1^{ου} και 2^{ου} Σεμιναρίου και στις δύο πόλεις.

Δικαιούχος/ Beneficiary	ΚΕΓΜ Τουριστικές & Συνεδριακές Επιχειρήσεις Α.Ε./KEGM Tourist and Congress Operations S.A.
Διακριτικός Τίτλος	Congress World- Μ. Παπαπαναγιώτου Congress World- Μ. Παπαπαναγιώτου
Τράπεζα/ Bank	EUROBANK
Αριθμός/ Bank Account No	00260237820200947997
IBAN	GR3302602370000820200947997
SWIFT CODE	ERBKGRAA

Στο τέλος της σειράς των εκπαιδευτικών σεμιναρίων θα χορηγηθεί πιστοποιητικό παρακολούθησης σε όσους συμμετείχαν σε τουλάχιστον 5 από τις 6 θεματικές ενότητες.

Γραμματεία:

ΚΕΓΜ Τουριστικές και Συνεδριακές Επιχειρήσεις ΑΕ
Congress World - Μ. Παπαπαναγιώτου
Μιχαλακοπούλου 27, 115 28 Αθήνα
Τηλ: 210 7210001, 210 7210052
Fax: 210 7210051
E-mail: reception@congressworld.gr

**ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ
ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ
ΥΠΕΡΤΑΣΗ: ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ
29η σειρά 2018-2019**

Η Ελληνική Εταιρεία Υπέρτασης διοργανώνει την 29η σειρά «Μετεκπαιδευτικών Σεμιναρίων Μελέτης της Υπέρτασης: Θεωρία και Πράξη». Για 3η χρονιά τα σεμινάρια πραγματοποιούνται ταυτόχρονα στην Αθήνα (Ξενοδοχείο Caravel) και στη Θεσσαλονίκη (Αμφιθέατρο ΚΕΔΕΑ Πανεπιστημίου), με διαδικτυακή διαδραστική σύνδεση και ενεργό συμμετοχή ομιλητών και ακροατηρίου και από τις δύο πόλεις.

Το Σεπτέμβριο του 2018 δημοσιεύθηκαν οι νέες Κατευθυντήριες Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Υπέρτασης. Το φετινό πρόγραμμα επικεντρώνεται στις νέες Ευρωπαϊκές οδηγίες που τροποποιούν σημαντικά την καθημερινή πρακτική στην αντιμετώπιση της αρτηριακής υπέρτασης. Η θεματολογία αφορά όλο το φάσμα διάγνωσης και αντιμετώπισης, φαρμακευτικής και μη, της υπέρτασης. Έμφαση δίνεται στην εκτίμηση του συνολικού καρδιαγγειακού κινδύνου, αλλά και στην έγκαιρη διάγνωση προκλινικών βλαβών των οργάνων στόχων. Επιπλέον θα γίνει διεξοδική συζήτηση για τη διαχείριση ειδικών ομάδων υπέρτασικών ασθενών, όπως αυτοί με σακχαρώδη διαβήτη, καρδιακά νοσήματα και χρόνια νεφρική ανεπάρκεια. Στο τελευταίο σεμινάριο παρουσιάζεται μια ολιστική προσέγγιση της αγγειακής εγκεφαλικής νόσου στον υπέρτασικό ασθενή, καλύπτοντας όλο το φάσμα των εκδηλώσεών της. Η βραχυπρόθεσμη, αλλά και η μακροχρόνια αντιμετώπιση των ασθενών αυτών στο πλαίσιο της δευτερογενούς πρόληψης θα αναλυθεί σε βάθος, καθώς αποτελεί ένα καθημερινό πρόβλημα για αρκετές ειδικότητες.

Η εκπαιδευτική διαδικασία περιλαμβάνει 27 διαλέξεις με ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και σύστημα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας από το ακροατήριο και 18 συνεδρίες με συζήτηση ενδιαφερουσών περιπτώσεων υπέρτασης. Στην εκπαιδευτική διαδικασία συμμετέχουν 54 διακεκριμένοι επιστήμονες. Οι τεχνικές παρουσίασης και οργάνωσης των σεμιναρίων έχουν στόχο, στο τέλος κάθε σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες να έχουν εμπεδώσει τις νέες πληροφορίες, ώστε να είναι σε θέση να τις εφαρμόσουν άμεσα στην καθημερινή κλινική πράξη.

ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

- Η ακριβής διάγνωση της αρτηριακής υπέρτασης είναι κρίσιμη για την καρδιαγγειακή πρόληψη.
- Οι μέθοδοι διάγνωσης της αρτηριακής υπέρτασης περιλαμβάνουν τις μετρήσεις της ΑΠ στο ιατρείο, στο σπίτι και την εφαρμογή της 24ωρης καταγραφής για την ανάδειξη των ενδιάμεσων φαινότυπων υπέρτασης.
- Η κλινική εκτίμηση περιλαμβάνει τις τιμές της αρτηριακής πίεσης και τον εξατομικευμένο συνολικό καρδιαγγειακό κίνδυνο.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- ✓ Να διαγιγνώσκουν έγκαιρα την αρτηριακή υπέρταση και να ανιχνεύουν τους διαφορετικούς φαινότυπους με την κατάλληλη εφαρμογή μετρήσεων εκτός ιατρείου σύμφωνα με τις νεώτερες οδηγίες.
- ✓ Να αξιολογούν και αξιοποιούν την ύπαρξη υποκλινικής βλάβης οργάνων στόχων.
- ✓ Να υπολογίζουν τον εξατομικευμένο καρδιαγγειακό κίνδυνο του κάθε ασθενή και να τον χρησιμοποιούν στη λήψη θεραπευτικών αποφάσεων.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08.45-09.00 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

09.00-10.00 ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ –
ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

Συντονιστές: **Κ. Τσιούφης, Π. Ζεμπεκάκης**

Διάγνωση αρτηριακής υπέρτασης:

Μέτρηση ΑΠ στο ιατρείο: **Ε. Ανδρεάδης**

Καταγραφή ΑΠ εκτός ιατρείου: **Γ. Στεργίου**

Συζήτηση: **Ε. Μανιός, Α. Πρωτογέρου**

10.00-11.15 ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΡΔΙΑΓΓΕΙΑΚΟΥ
ΚΙΝΔΥΝΟΥ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

Συντονιστές: **Γ. Στεργίου, Κ. Πετίδης**

Υπολογισμός του συνολικού καρδιαγγειακού κινδύνου:

Ι. Ζαρίφης

Εκτίμηση υποκλινικών βλαβών οργάνων στόχων:

Α. Πρωτογέρου

Συζήτηση: **Κ. Τσιούφης, Π. Ζεμπεκάκης**

11.15-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

11.30-12.00 Συντονιστής: **Γ. Στεργίου**

Γυναίκα με υπέρταση λευκής μπλούζας: **Α. Κόλλιας**

Συζήτηση: **Ε. Μανιός, Ε. Γκαλιαγκούση**

12.00-12.30 Συντονιστής: **Ε. Ανδρεάδης**

Άνδρας με συγκαλυμμένη υπέρταση: **Χ. Γελαδάρη**

Συζήτηση: **Γ. Στεργίου, Ι. Ζαρίφης**

12.30-13.00 Συντονιστής: **Ε. Γκαλιαγκούση**

Άτομο 58 ετών με υψηλή φυσιολογική αρτηριακή πίεση:

Α. Τριανταφύλλου

Συζήτηση: **Κ. Πετίδης, Ε. Ανδρεάδης**

13.00-13.15 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟ ΚΑΙ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

- Η έναρξη αντιϋπερτασικής αγωγής καθορίζεται, όχι μόνο από τα επίπεδα αρτηριακής πίεσης, αλλά και από τον συνολικό καρδιαγγειακό κίνδυνο του ασθενούς.
- Ο στόχος της θεραπείας εξατομικεύεται με βάση την ηλικία, τα συνυπάρχοντα προβλήματα και το συνολικό καρδιαγγειακό κίνδυνο.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- ✓ Να αποφασίζουν έγκαιρα την έναρξη φαρμακευτικής αγωγής.
- ✓ Να στοχεύουν στο συνιστώμενο επίπεδο αρτηριακής πίεσης σε ασθενείς με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, καρδιακά νοσήματα και σακχαρώδη διαβήτη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08.45-09.00 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

09.00-10.00 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΑΝΤΙϋΠΕΡΤΑΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ -
ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

Συντονιστές: **Α. Αχείμαστος, Σ. Δούμα**

Υπερτασικοί ασθενείς χαμηλού και μετρίου καρδιαγγειακού κινδύνου: **Ε. Καλλίστρατος**

Υπερτασικοί ασθενείς υψηλού και πολύ υψηλού καρδιαγγειακού κινδύνου: **Π. Ζεμπεκάκης**

Συζήτηση: **Β. Κατσιώ, Π. Σαραφίδης**

10.00-11.15 ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ
ΑΣΘΕΝΩΝ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

Συντονιστές: **Β. Κατσιώ, Ρ. Καλαϊτζίδης**

Στόχοι αρτηριακής πίεσης σε ασθενείς με καρδιακά νοσήματα: **Δ. Παπαδόπουλος**

Στόχοι αρτηριακής πίεσης σε ασθενείς με χρόνια νεφρική νόσο: **Π. Σαραφίδης**

Στόχοι θεραπείας σε ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη: **Ε. Γκαλιαγκούση**

Συζήτηση: **Α. Αχείμαστος, Σ. Δούμα**

11.15-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

11.30-12.00 Συντονιστής: **Δ. Παπαδόπουλος**

Υπέρταση σε άνδρα 82 ετών: **Κ. Ζέρβα**

Συζήτηση: **Π. Ζεμπεκάκης, Α. Αχείμαστος**

12.00-12.30 Συντονιστής: **Β. Κατσιώ**

Υπέρταση σε γυναίκα 70 ετών: **Ν. Μάγκας**

Συζήτηση: **Δ. Παπαδόπουλος, Ρ. Καλαϊτζίδης**

12.30-13.00 Συντονιστής: **Ε. Γκαλιαγκούση**

Υπέρταση σε άνδρα 33 ετών: **Π. Ανυφαντή**

Συζήτηση: **Σ. Δούμα, Β. Κατσιώ**

13.00-13.15 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΥΓΙΕΙΝΟΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ- ΕΠΙΛΟΓΗ ΦΑΡΜΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΕΝΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ – ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

- Η θεραπεία της αρτηριακής υπέρτασης περιλαμβάνει υγιεινοδιαιτητικά μέτρα ή συνδυασμό υγιεινοδιαιτητικών και φαρμακολογικών μέτρων.
- Η χορήγηση μονοθεραπείας ή συνδυασμένης φαρμακευτικής αγωγής εξαρτάται από το στάδιο της υπέρτασης και τον συνολικό καρδιαγγειακό κίνδυνο.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- ✓ Να αποφασίζουν την έναρξη φαρμακευτικής αγωγής και να καθοδηγούν με κατάλληλες υγιεινοδιαιτητικές οδηγίες τον ασθενή με υπέρταση.
- ✓ Να επιλέγουν την καταλληλότερη κατηγορία φαρμάκων, ανάλογα με τις συννοσηρότητες των ασθενών.
- ✓ Να επιλέγουν μονοθεραπεία ή συνδυασμένη φαρμακευτική αγωγή, ανάλογα με τα επίπεδα αρτηριακής πίεσης και τον καρδιαγγειακό κίνδυνο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08.45-09.00 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

09.00-10.00 ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

Συντονιστές: Δ. Παπαδόγιαννης, Χ. Ζαμπούλης

Μη φαρμακευτική αντιμετώπιση αρτηριακής υπέρτασης:

Μ. Ποικιλίδου

Επιλογή φαρμάκων: Κ. Θωμόπουλος

Συζήτηση: Ε. Καλλίστρατος, Μ. Δούμας

10.00-11.15 ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΡΤΗΡΙΑΚΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ ΣΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΑΣΘΕΝΩΝ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ 2018

Συντονιστές: Ε. Καλλίστρατος, Μ. Δούμας

Επιλογή φαρμάκων σε ειδικές ομάδες ασθενών:

Α. Κόλλιας

Συνδυασμένη φαρμακευτική θεραπεία:

Κ. Πετίδης

Συζήτηση: Δ. Παπαδόγιαννης, Χ. Ζαμπούλης

11.15-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

11.30-12.00 *Συντονιστής: Α. Πρωτογέρου*

Άνδρας 53 ετών με αρτηριακή υπέρταση σταδίου III:

Α. Αργύρης

Συζήτηση: Δ. Παπαδόγιαννης, Μ. Ποικιλίδου

12.00-12.30 *Συντονιστής: Δ. Παπαδόπουλος*

Επείγουσα και υπερεπείγουσα αρτηριακή υπέρταση:

Η. Αβραμόπουλος

Συζήτηση: Χ. Ζαμπούλης, Κ. Θωμόπουλος

12.30-13.00 *Συντονιστής: Κ. Τσιούφης*

Ασθενής με ανθεκτική υπέρταση: Κ. Δημητριάδης

Συζήτηση: Μ. Δούμας, Ε. Καλλίστρατος

13.00-13.15 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΝΕΦΡΟΣ

- Η επιθετική θεραπεία της αρτηριακής υπέρτασης μπορεί να προκαλέσει συμπτώματα και επιδείνωση της νεφρικής λειτουργίας.
- Οι ασθενείς με νεφρική νόσο συνιστούν ομάδα υψηλού κινδύνου με ιδιαίτερότητες στην αντιμετώπιση της υπέρτασης.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- ✓ Να αναγνωρίζουν τα επιθυμητά όρια ρύθμισης της πίεσης και να προλαμβάνουν την εμφάνιση επιπλοκών από την επιθετική θεραπεία.
- ✓ Να αντιμετωπίζουν κατάλληλα την υπέρταση σε ασθενείς με νεφρική νόσο.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08.45-09.00 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

09.00-10.00 ΠΙΘΑΝΕΣ ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΩΝ ΣΤΟΧΩΝ-
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

Συντονιστές: **Α. Λαζαρίδης, Χ. Βλαχόπουλος**

Λιποθυμικό επεισόδιο: **Β. Κώτσος**

Επιδείνωση νεφρικής λειτουργίας: **Μ. Δούμας**

Συζήτηση: **Ρ. Καλαϊτζίδης, Δ. Παπαδόπουλος**

10.00-11.15 ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΝΕΦΡΟΣ

Συντονιστές: **Κ. Σιαμόπουλος, Δ. Βλαχάκος**

Αξιολόγηση υποκλινικής νεφρικής προσβολής:

Ο. Μπαλάφα

Υπέρταση σε χρόνια νεφρική νόσο:

Ρ. Καλαϊτζίδης

Συζήτηση: **Α. Λαζαρίδης, Ε. Ψημένου**

11.15-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

11.30-12.00 Συντονιστής: **Δ. Βλαχάκος**

Ασθενής με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια και αύξηση κρεατινίνης μετά από ρύθμιση αρτηριακής πίεσης:

Ρ. Καλαϊτζίδης

Συζήτηση: **Κ. Σιαμόπουλος, Ο. Μπαλάφα**

12.00-12.30 Συντονιστής: **Ε. Γκαλιαγκούση**

Ασθενής γυναίκα 45 ετών με στένωση νεφρικής αρτηρίας:

Αντ. Λαζαρίδης

Συζήτηση: **Α. Λαζαρίδης, Ρ. Καλαϊτζίδης**

12.30-13.00 Συντονιστής: **Μ. Δούμας**

Ασθενής υπό θεραπεία για αρτηριακή υπέρταση και σεξουαλική δυσλειτουργία:

Α. Κατσιμάρδου

Συζήτηση: **Δ. Τερεντές, Β. Κώτσος**

13.00-13.15 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΚΛΙΝΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΚΑΡΔΙΑΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ ΣΕ ΑΣΘΕΝΕΙΣ ΜΕ ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

- Η αρτηριακή υπέρταση συμβάλλει στην πρόκληση υποκλινικών καρδιακών βλαβών και αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση στεφανιαίας νόσου, κοιλιακής μαρμαρυγής και καρδιακής ανεπάρκειας.

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- ✓ Να αξιολογούν δείκτες υποκλινικής βλάβης της καρδιάς σε ασθενείς με υπέρταση.
- ✓ Να επιλέγουν την καταλληλότερη φαρμακευτική αγωγή για την υπέρταση σε ασθενείς με καρδιακά νοσήματα.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08.45-09.00 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

09.00-10.00 ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΚΛΙΝΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

Συντονιστές: Θ. Μακρής, Β. Κώτσος

Αξιολόγηση υπερτροφίας αριστερής κοιλίας:

B. Κασιό

Νεότεροι δείκτες διαστολικής δυσλειτουργίας:

X. Γράσσο

*Συζήτηση: **I. Ζαρίφης, Β. Καμπερίδης***

10.00-11.15 ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΑΡΔΙΑΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Συντονιστές: A. Πιπταράς, I. Ζαρίφης

Αρτηριακή υπέρταση και στεφανιαία νόσος:

Θ. Μακρής

Αρτηριακή υπέρταση και καρδιακή ανεπάρκεια:

B. Καμπερίδης

Αρτηριακή υπέρταση και κοιλιακή μαρμαρυγή:

E. Τριανταφυλλίδη

*Συζήτηση: **X. Γράσσο, M. Παπαβασιλείου***

11.15-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

11.30-12.00 *Συντονιστής: Π. Καλογερόπουλος*

Ασθενής με υπέρταση και καρδιακή ανεπάρκεια:

E. Αγγελοπούλου

*Συζήτηση: **B. Καμπερίδης, X. Γράσσο***

12.00-12.30 *Συντονιστής: E. Καλλίστρατος*

Ασθενής με υπέρταση και στεφανιαία νόσο:

H. Σανίδας

*Συζήτηση: **Θ. Μακρής, Π. Καλογερόπουλος***

12.30-13.00 *Συντονιστής: A. Πιπταράς*

Ασθενής με υπέρταση και κοιλιακή μαρμαρυγή:

N. Κουρεμένος

*Συζήτηση: **E. Τριανταφυλλίδη, A. Σταυράτη***

13.00-13.15 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

**ΥΠΟΚΛΙΝΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΥ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΗ
ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΤΑΣΗΣ
ΣΕ ΑΓΓΕΙΑΚΟ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ**

- Η υπέρταση σχετίζεται με την εκδήλωση υποκλινικών βλαβών του εγκεφάλου, ανοϊκής συνδρομής και αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων

Στο τέλος του σεμιναρίου οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση:

- ✓ Να αναγνωρίζουν τις υποκλινικές βλάβες του εγκεφάλου.
- ✓ Να αναγνωρίζουν έγκαιρα την έκπτωση γνωστικών λειτουργιών.
- ✓ Να αντιμετωπίζουν την υπέρταση στις διάφορες μορφές αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

08.45-09.00 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

09.00-10.00 ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΕΓΚΕΦΑΛΟΣ – ΥΠΟΚΛΙΝΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Συντονιστές: Π. Ζεμπεκάκης, Γ. Τσιβγούλης

Αρτηριακή υπέρταση και υποκλινικές βλάβες εγκεφάλου:

Χ. Σαββόπουλος

Αρτηριακή υπέρταση και έκπτωση γνωστικών λειτουργιών:

Γ. Παρασκευάς

Συζήτηση: *Ε. Μανιός, Α. Τριανταφύλλου*

10.00-11.15 ΑΡΤΗΡΙΑΚΗ ΥΠΕΡΤΑΣΗ ΚΑΙ ΑΓΓΕΙΑΚΟ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

Συντονιστές: Ν. Ζακόπουλος, Κ. Βέμμος

Διαχείριση της ΑΠ στο οξύ ισχαιμικό ΑΕΕ:

Ε. Κορομπόκη

Διαχείριση της ΑΠ στο οξύ αιμορραγικό ΑΕΕ:

Γ. Τσιβγούλης

Διαχείριση της ΑΠ μετά την οξεία φάση του ΑΕΕ:

Ε. Μανιός

Συζήτηση: *Χ. Σαββόπουλος, Α. Κόλλιας*

11.15-11.30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

11.30-12.00 *Συντονιστής: Κ. Βέμμος*

Ασθενής με οξύ ισχαιμικό ΑΕΕ και αρτηριακή υπέρταση:

Ε. Κορομπόκη

Συζήτηση: *Π. Ζεμπεκάκης, Α. Κόλλιας*

12.00-12.30 *Συντονιστής: Ν. Ζακόπουλος*

Ασθενής με κενοτοπιώδες έμφρακτο και αρτηριακή υπέρταση:

Ε. Μανιός

Συζήτηση: *Κ. Βέμμος, Χ. Σαββόπουλος*

12.30-13.00 *Συντονιστής: Χ. Σαββόπουλος*

Ασθενής με παρουσία μικροαιμορραγιών στον εγκέφαλο σε τυχαίο έλεγχο:

Γ. Χατζόπουλος

Συζήτηση: *Ε. Μανιός, Ε. Κορομπόκη*

13.00-13.15 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ

- Η ΒΑΒΡΑΜΟΠΟΥΛΟΣ**, Παθολόγος, Ιατρείο Υπέρτασης, Νοσοκομείο «Υγεία», Αθήνα
- Ε ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ**, Καρδιολόγος Επιμελήτρια Α΄, Γ.Ο.Ν.Κ. «Οι Άγιοι Ανάργυροι»
- Ε ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ**, Παθολόγος, Δ/ντής Δ΄ Παθολογικού Τμήματος, Κέντρο Υπέρτασης, Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός»
- ΠΑΝΥΦΑΝΤΗ**, Παθολόγος, Γ΄ Παθολογική κλινική, ΑΠΘ, Γ.Ν.Θ. «Παπαγεωργίου»
- Α ΑΡΓΥΡΗΣ**, Παθολόγος, Ακαδημαϊκός Υπότροφος, Μονάδα Καρδιαγγειακής Πρόληψης και Έρευνας, Τμήμα Παθολογικής Φυσιολογίας, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ
- Α ΑΧΕΙΜΑΣΤΟΣ**, Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας, Κέντρο Υπέρτασης STRIDE-7, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Ν.Θ. «Η Σωτηρία»
- Κ ΒΕΜΜΟΣ**, Παθολόγος, Αναπληρωτής Δ/ντής, Υπεύθυνος Μονάδας Οξέων Εγκεφαλικών Επεισοδίων, Πανεπιστημιακή Θεραπευτική Κλινική, Γ.Ν.Μ.Α. «Αλεξάνδρα»
- Δ ΒΛΑΧΑΚΟΣ**, Καθηγητής Νεφρολογίας, Β΄ Προπαιδευτική Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Α. «Αττικό»
- Χ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ**, Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»
- Χ ΓΕΛΑΔΑΡΗ**, Ειδικός Παθολόγος, Δ΄ Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ο Ευαγγελισμός-Οφθαλμιατρείο-Πολυκλινική»
- Ε ΓΚΑΛΙΑΓΚΟΥΣΗ**, Επίκ. Καθηγήτρια Παθολογίας, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ «Παπαγεωργίου»
- Χ ΓΡΑΣΣΟΣ**, Καρδιολόγος, Δ/ντής ΕΣΥ, Υπεύθυνος Ιατρείου Υπέρτασης, Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α «ΚΑΤ»
- Κ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ**, Επιμελητής Καρδιολογίας, Α΄ Καρδιολογική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, Γ.Ν.Α «Ιπποκράτειο»
- Σ ΔΟΥΜΑ**, Καθηγήτρια Παθολογίας, ΑΠΘ, Διευθύντρια Γ΄ Παθολογικής Κλινικής, Γ.Ν.Θ. «Παπαγεωργίου»
- Μ ΔΟΥΜΑΣ**, Επίκ. Καθηγητής Παθολογίας, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο»
- Ν ΖΑΚΟΠΟΥΛΟΣ**, Ομότιμος Καθηγητής Καρδιολογίας ΕΚΠΑ
- Χ ΖΑΜΠΟΥΛΗΣ**, Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας, ΑΠΘ
- Ι ΖΑΡΙΦΗΣ**, Καρδιολόγος, Συντονιστής Δ/ντής Καρδιολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Θ. «Γ. Παπανικολάου»
- Π ΖΕΜΠΕΚΑΚΗΣ**, Καθηγητής Παθολογίας, Δ/ντής Α΄ Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής, Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»
- Κ ΖΕΡΒΑ**, Καρδιολόγος, ESH Centre of Excellence, Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Α. «Λαϊκό»
- Κ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ**, Καρδιολόγος, Επιμελητής Α΄ ΕΣΥ, Καρδιολογικό Τμήμα, Γ.Ν.Μ.Α. «Έλενα Βενιζέλου»
- Ρ ΚΑΛΑΪΤΖΙΔΗΣ**, Νεφρολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ, Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων
- Ε ΚΑΛΛΙΣΤΡΑΤΟΣ**, Καρδιολόγος, Επιμελητής Β΄, Υπεύθυνος Ιατρείου Υπέρτασης, Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ασκληπιείο Βούλας»
- Π ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ**, Καρδιολόγος, Δ/ντής Καρδιολογικής Κλινικής, Γ.Ο.Ν.Κ. «Οι Άγιοι Ανάργυροι»
- Β ΚΑΜΠΕΡΙΔΗΣ**, Καρδιολόγος, Α΄ Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»
- Β ΚΑΤΣΗ**, Καρδιολόγος, Επιμελήτρια Β΄, Καρδιολογικό Τμήμα, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»
- Α ΚΑΤΣΙΜΑΡΔΟΥ**, Ειδικευόμενη Παθολογίας, Β΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική ΑΠΘ
- Α ΚΟΛΛΙΑΣ**, Παθολόγος, Ακαδημαϊκός Υπότροφος, Κέντρο Υπέρτασης STRIDE-7, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία»
- Ε ΚΟΡΟΜΠΟΚΗ**, Παθολόγος, Επιμελήτρια Β΄, Γ.Ν.Μ.Α. «Αλεξάνδρα»
- Ν ΚΟΥΡΕΜΕΝΟΣ**, Καρδιολόγος, Ειδικός Υπερτασιολόγος

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ - ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Β ΚΩΤΣΗΣ, Αναπλ. Καθηγητής Παθολογίας, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «Παπαγεωργίου»

Α ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ, Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας-Νεφρολογίας ΑΠΘ

Αντ **ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ**, Επιμελητής Β΄ ΕΣΥ, Υποψήφιος Διδάκτωρ Γ΄ Παθολογικής Κλινικής ΑΠΘ, Γ.Ν.Θ. «Παπαγεωργίου»

Ν ΜΑΓΚΑΣ, Καρδιολόγος, Επικουρικός Ιατρός, ΓΑΟΝΑ «Άγιος Σάββας», Επιστημονικός συνεργάτης, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Θ ΜΑΚΡΗΣ, Συντονιστής Διευθυντής Καρδιολογικού Τμήματος, Γ.Ν.Μ.Α. «Έλενα Βενιζέλου»

Ε ΜΑΝΙΟΣ, Επίκ. Καθηγητής Παθολογίας, Ιατρείο Υπέρτασης, Θεραπευτική Κλινική ΕΚΠΑ, Γ.Ν.Μ.Α. «Αλεξάνδρα»

Ο ΜΠΑΛΑΦΑ, Νεφρολόγος, Επιμελήτρια Α΄, Νεφρολογική Κλινική, Π.Γ.Ν. Ιωαννίνων

Μ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Καρδιολόγος, Διευθύντρια Κέντρου Υπέρτασης - One Day Clinic, Νοσοκομείο «Metropolitan General Hospital»

Δ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ, Καρδιολόγος, Ομότιμος Καθηγητής ΕΚΠΑ

Δ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Καρδιολόγος, Επιμελητής Καρδιολογικού Τμήματος, Π.Γ.Ν.Α. «Λαϊκό», Υπεύθυνος Υπερτασικού Ιατρείου

Γ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ, Αναπλ. Καθηγητής Νευρολογίας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Α΄ Νευρολογική Κλινική, Αιγινήτειο Νοσοκομείο

Κ ΠΕΤΙΔΗΣ, Επίκ. Καθηγητής, Β΄ Προπαιδευτική Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο»

Α ΠΙΤΤΑΡΑΣ, Καρδιολόγος - Ειδικός Υπερτασιολόγος ESH, Ass. Professor George Washington University, Washington, ΗΠΑ

Μ ΠΟΙΚΙΛΙΔΟΥ, Κλινική Υπερτασιολόγος, Πανεπιστημιακή Υπότροφος, Α΄ Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»

Α ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΥ, Αναπλ. Καθηγητής Τμήματος Παθολογικής Φυσιολογίας ΕΚΠΑ

Χ ΣΑΒΒΟΠΟΥΛΟΣ, Καθηγητής Παθολογίας, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική ΑΠΘ, Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»

Η ΣΑΝΙΔΑΣ, Επεμβατικός Καρδιολόγος, Επιμελητής Καρδιολογικού Τμήματος Π.Γ.Ν.Α. «Λαϊκό»

Π ΣΑΡΑΦΙΔΗΣ, Επίκ. Καθηγητής Νεφρολογίας, Νεφρολογική Κλινική ΑΠΘ, Γ.Ν.Θ. «Ιπποκράτειο»

Κ ΣΙΑΜΟΠΟΥΛΟΣ, Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας - Νεφρολογίας Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Α ΣΤΑΥΡΑΤΗ, Καρδιολόγος, Δ/τρια ΕΣΥ, Υπεύθυνη Μονάδας Καρδιακής Ανεπάρκειας, Καρδιολογικό Τμήμα, Γ.Ν.Θ. «Παπανικολάου»

Γ Σ ΣΤΕΡΓΙΟΥ, Καθηγητής Παθολογίας - Υπέρτασης, Κέντρο Υπέρτασης STRIDE-7, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Ν.Θ.Α. «Η Σωτηρία»

Δ ΤΕΡΕΝΤΕΣ, Καρδιολόγος, Επιστημ. Συνεργάτης Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Ε ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗ, Καρδιολόγος, Δ/τρια ΕΣΥ, Β΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Α. «Αττικό»

Α ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, Επίκ. Καθηγήτρια Παθολογίας, Γ΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική, ΑΠΘ, Γ.Ν.Θ. «Παπαγεωργίου»

Γ ΤΣΙΒΓΟΥΛΗΣ, Καθηγητής Νευρολογίας, Β΄ Νευρολογική Κλινική ΕΚΠΑ, Π.Γ.Ν.Α. «Αττικό»

Κ ΤΣΙΟΥΦΗΣ, Αναπλ. Καθηγητής Καρδιολογίας, Υπεύθυνος Μονάδας Υπέρτασης, Α΄ Πανεπιστημιακή Καρδιολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Γ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ, Ειδικευόμενος Παθολογίας, Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική, Π.Γ.Ν.Θ. «ΑΧΕΠΑ»

Ε ΨΗΜΕΝΟΥ, Δ/τρια ΕΣΥ, Νεφρολόγος, Γ.Ν.Μ.Α. «Αλεξάνδρα»

